

Ministerul Mediului
al Republicii Moldova

Câteva
realizări în 365 de zile

Raport de activitate
al ministrului Valeriu Munteanu

Atenuarea schimbărilor de mediu și prevenirea catastrofelor naturale generate de activitățile abuzive de intervenție în mediul natural, precum și evitarea consecințelor negative asupra sănătății oamenilor și diversității speciilor, reprezintă una din prioritățile Guvernului Republicii Moldova și, implicit, a Ministerului Mediului.

Existența unui mediu curat contribuie la asigurarea drepturilor fundamentale ale omului prevăzute de Constituția Republicii Moldova: dreptul la viață și dreptul la sănătatea fizică și morală. Aceasta implică păstrarea calității principalelor componente ale mediului (a aerului, apei, solului, florei și faunei), în condițiile unei dezvoltări durabile.

Procesul de integrare europeană reprezintă o provocare a sectorului de mediu și include două mari direcții de acțiune: armonizarea legislației naționale de mediu cu acquisul comunitar din sector și reforma instituțională, care presupune dezvoltarea unui mecanism instituțional capabil să pună în aplicare cadrul legislativ nou-adoptat.

Fondul forestier

Fondul forestier reprezintă unul din cele mai importante ecosisteme, cu peste 80% din diversitatea biologică a Republicii Moldova.

Din păcate, în Republica Moldova suprafața împădurită este de 12%, mult sub media europeană, iar salvagardarea ramurii silvice reprezintă o prioritate pentru Ministerul Mediului. Pentru comparație: suprafața împădurită în statele membre ale Uniunii Europene este de 44%.

Fondul forestier

În ultimul timp, autoritatea centrală de mediu, împreună cu partenerii din domeniul silvic și instituțiile de control subordonate, au întreprins mai multe acțiuni îndreptate spre redresarea situației perpetuate pe parcursul anilor. În mod constant, **sunt contraccarate tăierile ilegale**, se efectuează controale și se aplică sancțiuni, însă aceste acțiuni se dovedesc a fi insuficiente pentru refacerea și extinderea suprafețelor împădurite.

Suntem convinși că atât timp cât există un interes economic infracțional, eforturile autorităților competente vor fi îngreunate, iar impedimentele ridicate vor fi tot mai brutale.

În această situație, **interzicerea exporturilor de lemn brut** va contribui la contracararea ilegalităților asociate pădurilor, în special tăierile ilegale, fără a limita exportul de materie lemnoasă prelucrată de întreprinderile din republică, astfel încât sectorul real al economiei să nu fie afectat.

// Hotărârea Guvernului Nr. 664 din 27.05.2016
cu privire la sistarea temporară a exportului de masă lemnoasă

Fondul forestier

Ministerul Mediului al Republicii Moldova a elaborat un proiect de lege prin care va crește sancțiunea pentru transportarea masei lemnoase fără acte de proveniență sau de livrare și instituie un instrument nou — **confiscarea bunului utilizat la folosirea contravenției**, adică autocamionul, tractorul etc.

Această modificare va descuraja tăierile și transportările ilicite de masă lemnoasă, or amenzile care sunt în vigoare acum sunt prea mici și, evident, ineficiente în lupta contra marilor delapidări de pădure. Sunt convins că acum, riscând să piardă autovehiculul, potențialul contravenient va calcula de două ori înainte de a săvârși o ilegalitate.

Aplicarea acestui instrument va permite trecerea forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor folosite în cadrul contravenției, adică, în mod prioritar, a mijloacelor de transport. Având în vedere costul înalt al masei lemnoase transportate, doar aplicarea amenzii în limitele actuale nu are efectul scontat și sunt necesare noi mijloace de influență asupra comportamentului deviant.

Fondul forestier

O altă acțiune fără precedent a Ministerului Mediului, care va contribui la stoparea micșorării fondului forestier al statului nostru, cel mai redus de pe întregul continent european, o reprezintă **interzicerea tăierilor rase din pădurile fundamentale**.

De acum înainte se vor permite doar tăierile de regenerare, care vor elimina arborii bolnavi sau bătrâni, fără a crea mii de metri pătrați de „pajiște”.

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

ORDIN

„02” martie 2016

Nr. 25

Cu privire la restricționarea tăierilor în
fondul forestier de stat

În scopul reducerii impactului negativ asupra ecosistemelor forestiere, asigurării măsurilor de gestionare durabilă a pădurilor, sporirii potențialului ecoprotectiv și bioproductiv al pădurilor naturale și în conformitate cu prevederile art. 15 al Legii nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, **ORDON:**

1. Se interzice aplicarea tratamentului tăierilor rase în arborete natural-fundamentale cu specii de stejar, gorun și specii principale și de amestec autohtone valoroase, de specia fag, paltin, frasin, cireș și tei din fondul forestier de stat, gestionat de Agenția „Moldsilva”, începând cu 1 octombrie 2016.
2. Tratamentul tăierilor rase este permis doar în pădurile de salcâm, plop, salcie, precum și în cazul reconstrucției ecologice a unor arborete în care nu este posibilă aplicarea altor tratamente, sau substituirii arboretelor derivate.
3. Inspectoratul Ecologic de Stat va exercita verificarea realizării programelor de extindere a fondului silvic, lucrărilor de regenerare și exploatare a pădurilor, inclusiv va examina modul de prelungire a termenelor autorizațiilor de tăieri rase, eliberate pentru anii 2016–2017, anularea acestora sau revocarea în cazul neexecutării de către întreprinderile silvice a programelor de extindere a fondului silvic.
4. Agenția „Moldsilva”:
  - 1) va emite un ordin intern privind implementarea tratamentelor aplicate în arborete natural-fundamentale cu regenerare din semințe sub masiv.
  - 2) prin intermediul Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, va analiza posibilitatea de completare și modificare a normelor tehnice privind folosirea, conservarea și dezvoltarea pădurilor din Republica Moldova, pentru realizarea interdicției tăierilor rase în arboretele natural-fundamentale;
5. Controlul asupra îndeplinirii prezentului Ordin se pune în sarcina viceministrului Victor Morgoci.

Ministru

Valeriu MUNTEANU

Fondul forestier

După ce în cadrul unei razii de verificare a situației din pădurile administrate de Agenției „Moldsilva” a fost descoperită un țarc de 14 hectare, pe care în voie se plimbau 65 de mistreți, prin dispoziția ministrului **a fost interzisă creșterea și înmulțimirea pentru frigare a mistreților** în cadrul gospodăriilor silvice.

MINISTRUL
MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

2016

dl. I. Sârghi
sef serviciu audit intern
Verificati rațiunile cheltuielilor
nejustificate pentru întreținerea
mistreților la ÎS „Iargara”

Valeriu MUNTEANU

Ministrului Mediului
d. Valeriu Munteanu

Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Iargara” vă aduce la cunoștință, că la data de 07.04.2016 în o/s Leova, trupul de pădure Sărata-Nouă, locul amplasării țarcului, a fost efectuat un control de către Inspectoratul Ecologic de Stat r. Leova.

În urma controlului a fost întocmit un act.

Totodată vă aducem la cunoștință că în perioada anilor 2014-2015 pentru întreținerea țarcului dat au fost efectuate cheltuieli nejustificate care depășesc suma de 100 (una sută) mii lei.

În contextul celor relatate mai sus ÎS „ÎS Iargara” intervine cu rugămintea de a interveni în luarea unei decizii cu privire la țarc pentru evitarea cheltuielilor nejustificate în continuare.

Anexa: Informație cu privire la activitatea cinegetică anului 2014-2015.

Directorul ÎS „ÎS Iargara”

Igor Juganaru

MINISTRY OF ENVIRONMENT
OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA
AGENCY «MOLDSILVA»

State Enterprise “Entreprise
Forestry Iargara”

MD-6321, Leova, 180, Ștefan Voda ave,
phone, 263-64-5-91, tel/ fax, 263-64-5-35
e-mail: iargara@moldsilva.gov.md

11 APR. 2016 14:28 CTP1

Fondul forestier

Un alt pas pentru ameliorarea folosirii fondului forestier, reglementarea corespunzătoare a relațiilor în domeniul menținerii și conservarea pădurilor îl reprezintă **interzicerea arendei pădurilor**, pentru a evita însușirea de hectare întregi din patrimoniul forestier al Republicii Moldova.

Până acum, statul a pierdut din gestiunea sa mii de hectare de pădure valoroasă, majoritatea acestora fiind distruse de intervenții antropice barbare — construirea caselor multietajate, beciurilor, piscinelor, gardurilor din beton, drumurilor asfaltate, stadioanelor etc. Deseori, aceste construcții sunt păzite de gardieni, care nu permit accesul pe teritoriu și susțin că există un drept de proprietate pentru un termen de 49 de ani.

Necesitatea interdicției arendei pădurilor reiese și din lipsa de transparență în procesul de transmitere în arendă a pădurilor, astfel că Hotărârea aprobată a fost corelată la noile modificări legislative și normative realizate pe parcursul ultimilor ani, ținând cont de experiența în domeniul arendei fondului forestier și de organizare a diferitor forme de turism și recreere. La fel, acest act normativ a venit cu completări și modificări la reglementările tehnice și economice, precum și **a majorat de aproape cinci ori plata pentru terenurile fondului forestier arendate.**

La fel, a fost interzisă expres transmiterea dreptului de arendă în scop de recreere către alte persoane fizice sau juridice, indiferent de forma organizatorico-juridică.

Fondul forestier

Mai multe acțiuni complexe vor fi întreprinse odată cu **finalizarea reorganizării Agenției „Moldsilva”**.

Redimensionarea instituțională a Ministerului, presupune ca politicile din domeniul silvic să revină Ministerului, administrarea — să rămână la Agenția „Moldsilva”, iar controlul — la Inspectoratul pentru Mediu. Pentru realizarea acestui obiectiv am solicitat și primit suportul partenerilor externi, cu ajutorul cărora suntem în proces de preluare a celor mai bune practici comunitare, astfel că în cel mai scurt timp vor fi prezentate proiectele de acte necesare pentru instituționalizarea noilor autorități.

Fondul forestier

Pentru realizarea Planului de extindere a suprafețelor cu vegetație forestieră, pentru prima dată în ultimii 25 de ani au fost alocate mijloace financiare pentru **extinderea fondului forestier**, prin lucrări de plantare pe terenurile degradate ale unităților administrativ teritoriale.

Chiar dacă această obligație exista și anterior, acum este pentru prima dată când se extinde suprafața împădurită, grație stabilirii unor relații de colaborare benefice între instituțiile subordonate Ministerului Mediului, identificării și alocării surselor financiare necesare.

Dacă vom continua procesul de extindere a pădurilor în ritm alert, în următorii ani vom crește suprafața împădurită a Republicii Moldova de la 10% păduri cel puțin până la 14%.

EXTRAS Nr. 1
din PROCESUL VERBAL Nr. 4
al Ședinței Consiliului de Administrare al Fondului Ecologic Național
din 9 noiembrie 2015

Examinarea proiectului Nr. 5401 „Extinderea fondului forestier prin împădurirea terenurilor degradate”, prezentat de Agenția ”Moldsilva”.

Au luat cuvîntul:

V.Munteanu, V.Morgoci, S.Botnari, V.Bînzaru, N.Olaru, V.Ciorba

În cadrul examinării proiectului, dl S.Botnari a menționat faptul că în cazul acordării suportului financiar din FEN pentru implementarea acestuia, beneficiarul urmează să respecte în mod obligatoriu procedurile de achiziții publice. Totodată, s-a referit la lipsa unor proceduri și mecanisme de monitorizare de către FEN a unui astfel de proiect.

Dl V.Munteanu a propus elaborarea de către Agenția ”Moldsilva” în comun cu Direcția Resurse Naturale și Biodiversitate a MM și Inspectoratul Ecologic de Stat a unui proiect de regulament privind monitorizarea acestui proiect în baza unor criterii clare și măsurabile, cum ar fi procentul de prindere, suprafețe plantate, etc. Dl Ministru a menționat importanța și necesitatea implementării acestui proiect, reieșind și din prevederile Hotărîrii Guvernului Nr. 101 din 10.02.2014 cu privire la aprobarea Planului național de extindere a suprafețelor cu vegetație forestieră pentru anii 2014-2018.

Ținînd cont de propunerile și observațiile făcute în cadrul examinării proiectului :

S-a hotărît:

Se aprobă suma de 28 668 100 lei pentru finanțarea proiectului Nr. 5401 „Extinderea fondului forestier prin împădurirea terenurilor degradate”, prezentat de Agenția ”Moldsilva”.

Compartimentul 1, art. 133-32.

Președintele Consiliului de
Administrare al Fondului
Ecologic Național

Valeriu MUNTEANU

Secretar

Elena Creangă

Fondul forestier

O altă problemă care împiedică dezvoltarea sectorului forestier ține de funcționarea și organizarea actuală a întreprinderilor silvice care au activități complexe și foarte variate, iar lipsa mijloacelor financiare este depășită de către unitățile silvice prin reducerea cheltuielilor — nu se execută lucrări de importanță vitală pentru starea generală a pădurilor, nu se asigură fundamentarea științifică a unor activități, rămân nesoluționate problemele de importanță socială ce țin de majorarea salariilor angajaților în silvicultură, dotarea locurilor de muncă cu aparatajele și utilajele necesare, trecerea la tehnologii noi și tehnică modernă, pregătirea și reciclarea cadrelor reieșind din noile cerințe.

Conform proiectelor elaborate, cele 19 întreprinderi pentru silvicultură și silvo-cinegetice vor fi **reorganizate într-o singură întreprindere** — Întreprinderea de Stat „Pădurile Moldovei” cu filiale în teritoriu (42 de gospodării silvice raionale), cu atribuții de administrare (gestionare) a fondului forestier proprietate publică a statului, cu o largă autonomie financiară și fără atribuții de producție. Întreprinderea va fi fondată de Ministerul Mediului, care va avea calitatea de fondator a acesteia.

Pescuit și resurse acvatice

Domeniul pescuitului beneficiază și în continuare de o atenție sporită din partea Ministerului Mediului și a instituției subordonate specializate — Serviciul Piscicol.

Grație schimbării managementului instituțional, s-a reușit contabilizarea exactă a veniturilor din vânzarea permiselor de pescuit. În rezultat, **au fost acumulate de cinci ori mai mulți bani** din contul permiselor de pescuit pentru amatori, aceste fonduri vor fi îndreptate spre lucrări ameliorativ-piscicole — popularea bazinelor acvatice piscicole naturale cu specii de pești recomandate de către instituțiile științifice de profil din Republica Moldova.

Pescuit și resurse acvatice

Pentru crearea condițiilor pentru ocrotirea florei și faunei acvatice, au fost **intensificate controalele** pe principalele artere fluviale și lacuri, grație cărora au fost confiscate un număr impunător de instrumente ilegale de pescuit. Pentru a priva braconierii piscicoli de cele mai accesibile și răspândite instrumente, **a fost interzis importului plaselor de pescuit monofilament.**

Plasele de pescuit confecționate din fire polimerice netorsionate (plase de tip monofilament) aduc un prejudiciu enorm resurselor biologice acvatice. Capturarea peștelui în plase confecționate din fire polimerice netorsionate este o metodă invazivă, utilizată pe larg în pescuitul ilegal pe teritoriul Republicii Moldova de către braconieri.

Pe lângă faptul că plasele de tip monofilament sunt ușor de utilizat, având o greutate mică, în comparație cu plasele confecționate manual sau industrial din fibre vegetale sau sintetice, acestea au și o capacitate mult mai mare de capturare a peștelui, datorită faptului că odată instalate în apă devin adevărate capcane invizibile.

Plasele de tip monofilament prezintă pericol și pentru oameni, fiind atestate cazuri când în timpul recreerii (scăldatului) oamenii s-au împotmolit în plase, ceea ce poate duce la înec.

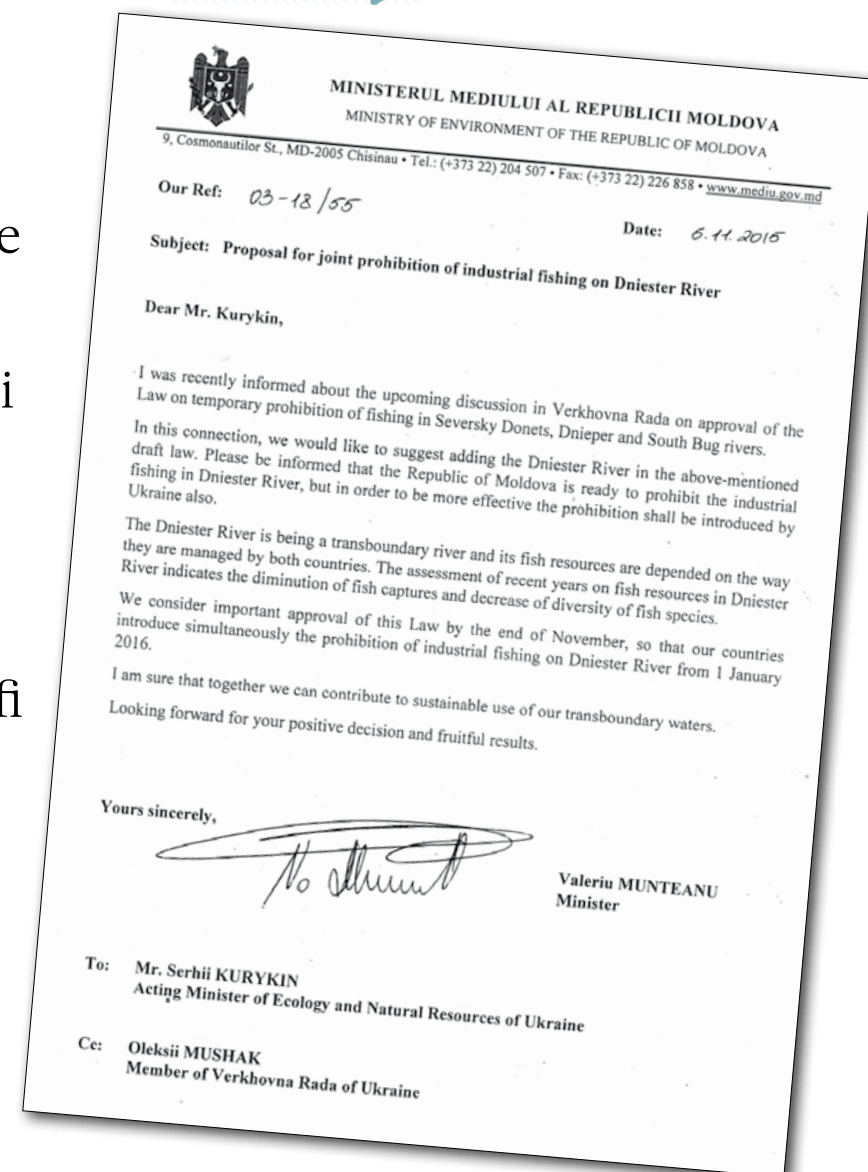

Pescuit și resurse acvatice

Secătuirea fondului piscicol are loc și prin intermediul „braconajului legalizat” — cei care pescuiesc în baza cotelor procurate la licitație nu pot fi verificați eficient și, în mod evident, abuzează de drepturile conferite, depășind de câteva ori limitele stabilite de lege și contract.

Din aceste motive, pentru prima dată de la independență, Ministerul Mediului **a interzis pescuitului industrial pe râurile Prut și Nistru**. Pentru că adoptarea unilaterală a unei asemenea decizii ar fi inutilă, am demarat negocieri cu partea română și partea ucraineană pentru agreama unui decizii comune de interzicere a pescuitului industrial pe cele două râuri transfrontaliere, astfel ca pentru anul viitor să avem susținerea vecinilor noștri.

Pescuit și resurse acvatice

În scopul reglementării unui domeniu care a „scăpat” pe parcursul ultimilor 25 ani de sub influența legislatorilor, a fost elaborat un **Regulament-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor**, care instituie reguli exprese de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, dictate de prevederile legale privind gestionarea integrată a resurselor de apă, prevenirea riscurilor de inundații și asigurarea echilibrată cu apă a populației Republicii Moldova în funcție de prioritățile de folosință a apei.

Regulamentul-tip este destinat întocmirii regulamentelor de exploatare a lacurilor/iazurilor ce trebuie să fie respectate de către toate persoanele fizice și juridice antrenate în proiectarea, construcția și exploatarea lacurilor/iazurilor și se referă atât la exploatarea permanentă, cât și la exploatarea temporară a acestora.

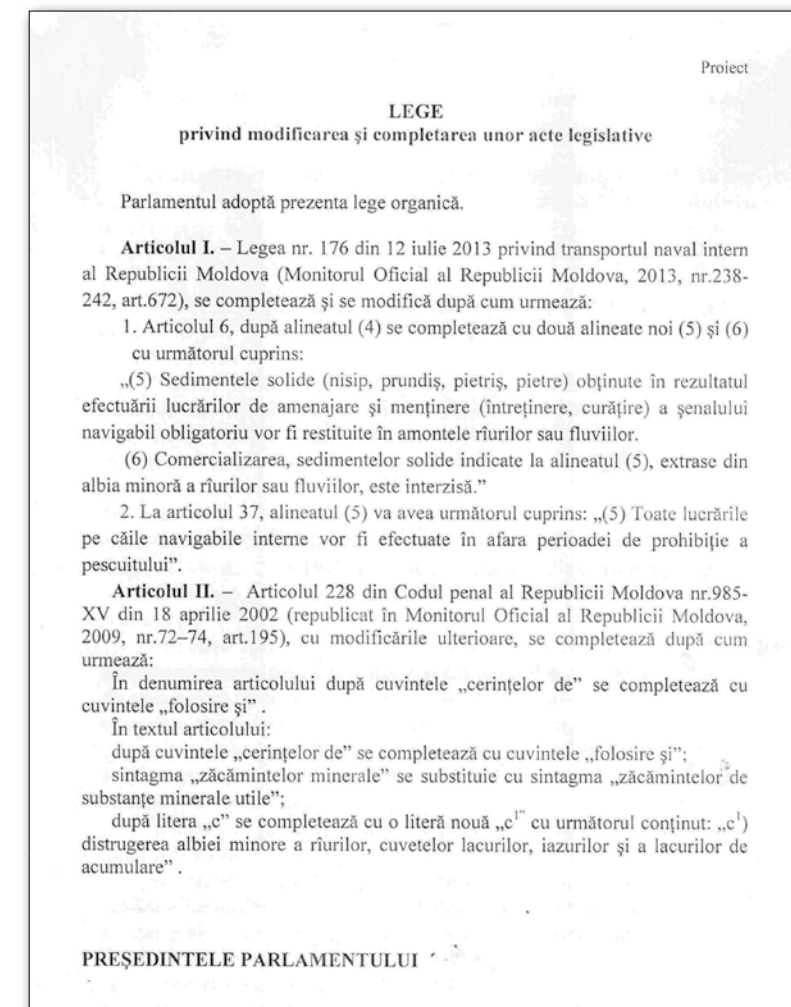
Pescuit și resurse acvatice

Ministerul Mediului a elaborat și expediat spre examinare Proiectul unei legi prin care **extragerea și comercializarea ilicită a nisipului, pietrișului și prundișului din albiile minore ale râurilor Nistru și Prut urmează a fi sancționată penal.**

Sub pretextul „curățirii” șenalului navigabil al celor două râuri transfrontaliere în ultimii 25 de ani s-au extras sute de mii de metri cubi de substanțe solide (nisip, prundiș și pietriș), iar acum această „afacere” a fost stopată pentru totdeauna.

Luând în considerație capacitățile reduse de autoepurare a fluviului Nistru și râului Prut, micșorarea considerabilă a boiștelor (locurile în care peștii își depun icrele), prezența nodurilor hidroelectrice, precum și impactul negativ asupra calității apei (Nistrul fiind principala sursă de alimentare cu apă a municipiului Chișinău), sperăm ca acest proiect să fie votat de Parlament cât mai curând, altfel riscăm să ne privăm de cele mai importante surse de apă potabilă ale statului.

Pescuit și resurse acvatice

La inițiativa Ministerului Mediului, au fost **demolate barajele instalate ilegal de-a latul râului Răut**, care are lungimea de 286 km și este cel mai mare afluent al Nistrului.

Barajele, deși ilegale, au o vechime de câteva decenii, fiind folosite folosite pentru extragerea în cantități mari a peștelui, fără nici o intervenție până acum din partea autorităților competente. Pierderile sunt foarte mari, atât pentru Răut, cât și pentru Nistru. Aceste baraje improvizate sunt

ilegale, stopează migrarea peștelui, modifică regimul hidrologic, afectează viteza și debitul râului și, în rezultat, are loc înnămolirea albiei minore a râului.

Acțiuni similare vor fi desfășurate și pe alte râuri, până la curățirea totală a tuturor cursurilor importante de apă.

Diversitate biologică

În prezent, avem o rată sporită de pierdere a biodiversității, care contribuie negativ la starea mediului.

Legea regnului animal nr. 439 din 1995, se află la etapa a doua de **armonizare cu prevederile Directivei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice**.

La prima etapă, Legea regnului animal, a fost armonizată parțial în conformitate cu prevederile Legii pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice nr. 117-XVIII din 23 decembrie 2009 și cerințele art. 4 (2) al Directivei 79/409/EC privind conservarea păsărilor sălbatice.

În proiectul legii au fost incluse noi prevederi prevăzute în articolele 1-8 ale Directivei privind conservarea păsărilor sălbatice, care includ **măsuri de protecție și conservare a păsărilor migratoare**, a zonelor de înmulțire, precum și a punctelor de popas de-a lungul rutelor lor de migrare.

De asemenea au fost incluse prevederi privind stabilirea ariilor speciale de protecție avifaunistică și a zonelor de protecție speciale ale acestora, măsuri de prevenire a poluării și deteriorării habitatelor păsărilor sălbatice, inclusiv a celor migratoare (conform art. 5 al Directivei).

Diversitate biologică

Republica Moldova este, practic, unicul stat din Europa unde avem instituit monopolul unei singure societăți în domeniul vânătorii — Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, fiind, totodată, cel mai sărac stat european la capitolul faunei sălbatice. Cu siguranță, această este una dintre cauzele debandadei generalizate din domeniul cinegetic, cu repercusiuni penale și, deseori, tragice, or, se știe, concurența sănătoasă impune respectarea regulilor.

Ministerul Mediului a inițiat un proiect de lege care prevede **demonopolizarea fondului cinegetic**, prin oferirea posibilității oricăror asociații obștești să fie înregistrate în calitate de organizații din domeniul vânătorii.

Acesta este un prim pas în reformarea cadrului cinegetic, după care va urma, în scurt timp, Legea vânătorii — o lege așteptată de 25 de ani, dar care, din păcate, de fiecare dată a fost blocată de vânătorii și/sau braconierii din eșaloanele de vârf ale puterii. Nu și de această dată.

Diversitate biologică

Fiind consecvenți în promovarea respectului față de reprezentanții regnului animal care populează teritoriul Republicii Moldova, pentru conservarea biodiversității și creșterea faunei, am obținut **interzicerea vânătorii la iepuri și unele păsări migratoare.**

Declinul efectivului de animale sălbatice, în coroborare cu argumentele științifice prezentate de Academia de Științe a Moldovei au impus adoptarea unei măsuri, considerate drastice de unii vânători, de interzicere a vânătorii la iepurele-de-câmp și unele păsări migratoare.

Și în acest an Ministerul Mediului a venit cu un proiect similar, prin care solicită ca în sezonul următor să fie prelungită prohibiția de vânătoare la iepure și păsări de baltă autohtone, iar vânatul mistreților să fie interzis pe terenurile publice.

Chiar dacă pe parcursul anului am întâmpinat o opoziție puternică din partea Societății Vânătorilor și Pescarilor, care au organizat inclusiv și proteste în fața ministerului, datele statistice ne demonstrează că interdicția din sezonul precedent a avut efecte benefice.

Gospodărire cinegetică din fondul forestier, vânătoare pe teritorii organizată pe tot parcursul săptămânii.
3. Se interzice vînatul pe întreg sezonul de vînațoare:
1) în fondul ariilor naturale protejate de stat;
2) la cerb, elan, căprior, iepure, potîrniche, gîscă, rață, lișiță, găinușă-de-baltă, becațină mare, porumbelul-de-scorbură;
3) la mistreț, cu excepția fondurilor de vînațoare arendate în scop de gospodărire cinegetică din fondul forestier.

Diversitate biologică

Efectivul real al iepurelui de câmp conform numărării din anul 2015 era de 73.000 exemplare, iar în 2016 — peste 103.000 lei, adică efectivul numeric al acestei specii s-a majorat cu peste 30.000 exemplare, fapt care denotă că interzicerea vânătorii la iepurele de câmp, împreună cu intensificarea controalelor din partea inspectorilor de mediu, a condus la **o sporire numerică semnificativă**, iar interzicerea vânătorii la această specie, în sezonul de vânătoare 2016—2017 cu siguranță va permite treptat atingerea densității optime stabilite în Concepția de dezvoltare a gospodăriei cinegetice naționale (160—200 mii).

La fel, se constată că în fondul forestier gestionat de Agenția „Moldsilva” numărul mistreților este de 2108 exemplare, adică cu 436 mai mult față de anul 2015. Putem concluziona că **interzicerea vânării mistreților în fondul public** va conduce treptat la atingerea numărului optim de 4—6 mii de mistreți, stabilit în Concepția de dezvoltare a gospodăriei cinegetice naționale.

Atunci când s-a ciocnit interesul statului, interesul cetățeanului, obligațiile naționale și internaționale pe care le are avem în materie de standarde de mediu și interesele economice pe care le are Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, un monopolist al domeniului, au ieșit la iveală mai multe scheme de influențare și șantajare a factorilor de decizie din cadrul autorităților publice competente în reglementarea vânătorii.

Diversitate biologică

Grija constantă pentru sănătatea cetățenilor este apanajul mai multor autorități centrale, inclusiv a Ministerului Mediului, care a **elaborat și promovat proiectul legii privind organismele modificate genetic**.

Scopul Legii este asigurarea cadrului legal necesar pentru desfășurarea activităților cu organisme modificate genetic (OMG) pe teritoriul Republicii Moldova, prin respectarea principiilor precauției și a celui etic, pentru asigurarea protecției sănătății umane și a mediului, ținându-se cont și de impactul acestora asupra intereselor social-economice ale populației și țării.

Legea stabilește următoarea restricție importantă:

„Pe teritoriul Republicii Moldova se interzice diseminarea deliberată în mediul natural (ecosisteme: forestiere, acvatic, palustre și de stepă precum și cele agricole) a organismelor modificate genetic.”

Proiectul Legii transpune parțial Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/269/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 106 din 17 aprilie 2001, fiind prima etapă de armonizare a prevederilor Directivei 2001/18/CE cu legislația națională.

Managementul deșeurilor

În scopul executării prevederilor Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova, în strânsă conlucrare cu organismele internaționale și potențialii donatori, în scopul atragerii volumului necesar de investiții pentru a permite dezvoltarea durabilă a sectorului, am inițiat activitățile de **perfectare a studiilor de fezabilitate pentru construcția depozitelor regionale** și a stațiilor de transfer în cinci regiuni, cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și Agenției Cehe pentru Dezvoltare (CzDA).

Odată cu finalizarea Studiilor se va începe construcția depozitelor regionale și a stațiilor de transfer cu suportul BEI și BERD din 2017—2018.

La fel de importantă este adoptarea, după 4-5 ani de pasare a responsabilităților, de către Parlament a **Legii deșeurilor**, precum și aprobarea de Guvern a **Legii substanțelor chimice**, ambele acte normative fiind imperios necesare pentru reglementarea domeniului substanțelor periculoase și a deșeurilor.

Managementul deșeurilor

În cadrul unui proiect comun cu Primăria municipiului Chișinău **au fost instalate 1000 coșuri de gunoi** cu volumul de 50 litri — în apropierea stațiilor de așteptare a transportului public, pe bulevardele și străzile centrale, în parcuri, grădini publice ș.a. De asemenea, în cele mai aglomerate

zone ale capitalei urmează a fi instalate și 100 de tomberoane moderne care oferă posibilitatea colectării separate a deșeurilor (plastic, hârtie, sticlă), cu o capacitate de 120 litri.

Achiziționarea produselor pentru colectarea gunoiului face parte din cadrul proiectul implementat de către municipalitate „Coșuri de gunoi pentru o capitală salubă”, finanțat de Fondul Ecologic Local.

Rezultatele pozitive ale acestui proiect ne-au determinat să extindem, de comun acord, acest proiect, astfel ca numărul coșurilor să crească substanțial.

Reformă instituțională

Ministerul Mediului este unica autoritate publică centrală din Republica Moldova care nu are o strategie de dezvoltare aprobată de Parlament, reușind doar „performanța” ca Strategia de mediu să fie aprobată la nivel de Guvern. Pentru a corecta această inechitate, a fost definită o nouă Strategie de mediu pentru următorii 10 ani, care urmează să fie prezentată Parlamentului spre adoptare.

Având în vedere imperativul unei reforme care să permită promovarea și consolidarea unor politici coerente de gestionare a tuturor elementelor de mediu: aer, apă, sol, subsol, floră și faună, a fost acumulată și analizată informația necesară pentru elaborarea Conceptului de reformă instituțională în domeniul protecției mediului. A fost **elaborat și definitivat un concept de reorganizare a aparatului central al Ministerului Mediului și de creare a Agenției de Mediu**, astfel încât acesta să fie consolidat cu structuri și unități care să asigure implementarea tuturor aspectelor prevăzute în Acordul de Asociere.

Pentru fortificarea autorității centrale de mediu a fost dezvoltat un nou proiect de Regulament al Ministerului Mediului, care a fost promovat spre aprobare Guvernului.

Reformă instituțională

În rezultatul examinării Fondurilor ecologice din statele UE, a devenit evidentă necesitatea instituirii Fondului ecologic național sub forma persoanei juridice independente și autonome din punct de vedere financiar, care să reprezinte un instrument de tranziție al politicii de mediu din Republica Moldova, promovată de Ministerul Mediului, până la implementarea completă a principiului „Poluatorul plătește”.

În formula actuală, în conformitate cu prevederile art. 83 din Legea privind protecția mediului înconjurător, Fondul ecologic național este instituit în cadrul autorității centrale de mediu, fapt care îi periclitează activitatea.

Reformarea Fondului ecologic național și garantarea funcționării ulterioare ale acestuia este o necesitate stringentă pentru asigurarea implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova și majorarea implicită a cheltuielilor publice în domeniul protecției mediului.

Am elaborat un proiect, susținut de Proiectul comun al PNUD/GEF - Reforma Fiscală de Mediu în Republica Moldova, implementat în cooperare cu ODCE, a cărui aprobare va genera eliminarea lacunelor legate de subordonarea și structura Fondului ecologic național, gestionarea eficientă a ciclului de proiect, în baza bunelor practici internaționale și consultări cu principalele părți interesate.

Reformă instituțională

Fondul Ecologic Național finanțează diverse lucrărilor de proiectare și implementare a proiectelor în domeniul alimentării cu apă și canalizare, de ameliorare a calității bazinului aerian și acvatic ș.a.

Doar pe parcursul anului 2016 peste 100 de localități din republică au beneficiat de **granturi oferite de Ministerul Mediului**, în special pentru apă și sanitație:

Abaclia, Albota de Jos, Alexandreni, Alexeevca, Antonești, Baimaclia, Balabanești, Basarabeasca, Bilicenii Vechi, Bocani, Borogani, Boroșenii Noi, Botnarești, Brăviceni, Budești, Bulboaca, Călinești, Căpriana, Caracui, Cărnățenii-Noi, Casunca, Ceadâr, Cernoleuca, Chetriș, Chetrosu, Chioselia Mare, Chircăieștii-Noi, Chirileni, Cimișia, Ciocâlteni, Ciulucani, Cneazevca, Cobani, Cocieri, Cociulia, Colonița, Copceac, Corjova, Cotiujenii Mici, Crihana Veche, Drăgănești, Drochia, Ecaterinovca, Falești, Faleștii Noi, Florițoaia Veche, Frunza, Giurgiulești, Glinjeni, Grătiești, Hănăsenii Noi, Hârbovăț, Heciul nou, Hoginești, Horodiște, Iezărenii Vechi, Iurcenii, Jevreni, Larguta, Logănești, Măcărești, Malinovcoe, Mănoilești, Mășcăuți, Mincenii de Jos, Mindic, Molovata, Napadeni, Nicoreni, Nimoreni, Nisporeni, Pânzăreni, Pelivan, Petrușeni, Pleseni, Plop, Pohoarna, Pohrebenei, Popeasca, Porumbrei, Râșcani, Răspopeni, Răzeni, Rediul Mare, Romanești, Sagaidac, Saiti, Salcia, Sângerei, Sângereii Noi, Șaptebani, Sărata Galbenă, Sărata Veche, Sărătenii Vechi, Sărățica Noua, Seliște, Sircova, Șișcani, Slobozia, Șoldanești, Talmaza, Todirești, Tomai, Tomaiul Nou, Trușeni, Ucrainca, Ungheni, Untești, Ustia, Vasileuți, Verejeni, Vozniseni, Zagarancea, Zubrești.

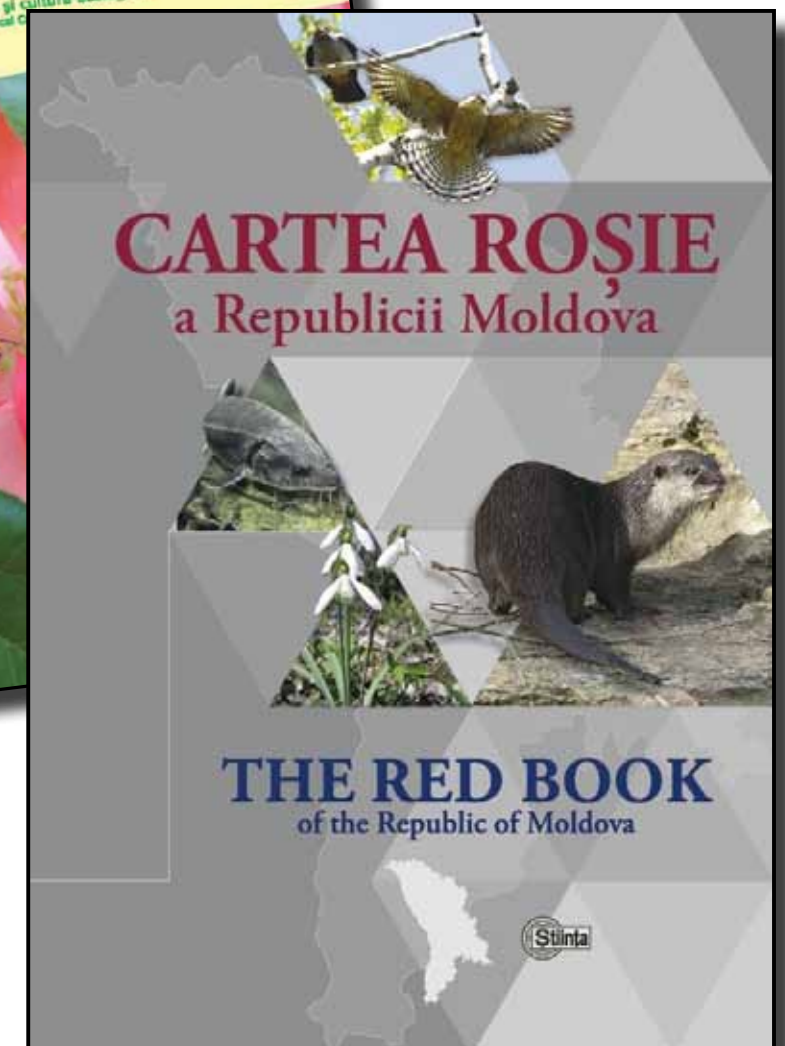
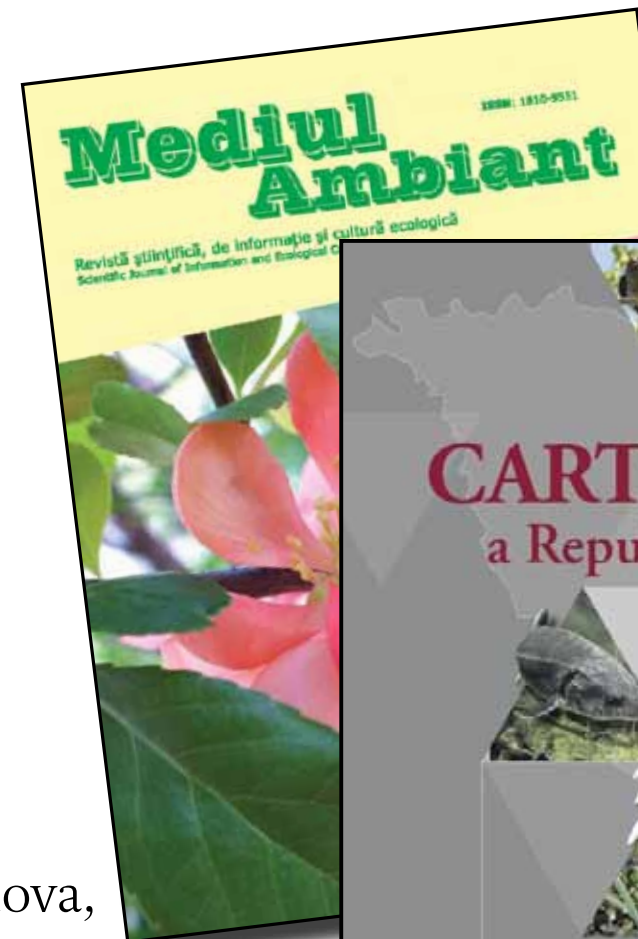

Reformă instituțională

Fiind conștienți de importanța unei conștiințe ecologice într-o societate modernă, Ministerul Mediului, prin Fondul Ecologic Național finanțează și activități de informare și conștientizare publică, precum și educație ecologică ce reies din strategiile, politicile ecologice și planurile naționale de acțiuni în vigoare și cele ale autorității centrale de mediu, aprobate prin ordinul ministrului.

În ultimul an, grație suportului acordat, **au fost publicate mai multe titluri de carte**, cu tematică ecologică, printre care Cartea Roșie a Republicii Moldova, Flora Basarabiei, revista Mediul Ambient ș.a.

Reformă instituțională

Unele decizii instituționale nu necesită analize aprofundate și se impun de bunul simț.

Spre exemplu, **am renunțat**, imediat după preluarea mandatului, **la casa de protocol din localitatea Holercani**, situată pe malul Nistrului, de care „conform uzanței” beneficiau toți miniștrii.

Pentru satisfacerea unor „veleități brejneviste” Ministerul Mediului urma să plătească, anual, aproximativ 70 mii de lei, achitați din bugetul de stat. După expirarea perioadei de preaviz, contractul a fost desfăcut, astfel că printr-o simplă manifestare de voință am reușit să excludem o risipă nejustificată a banilor publici.

Reformă instituțională

Fiind un promotor activ al reinstituționalizării limbii române în spațiul public, în mod evident, încă din primele zile am adoptat unele măsuri menite spre **restabilirea echității lingvistice în actele ministeriale**.

Așa spre exemplu, am schimbat antetele foilor tipizate, utilizate în lucrările de secretariat, unde chiar și după adoptarea Hotărârii istorice a Curții Constituționale, limba rusă domnea trufaș. Având în vedere aspirațiile de integrare europeană și de preluare a valorilor occidentale, am înlocuit limba rusă de ocupație cu limba engleză sau, după caz, franceză.

În aceeași ordine de idei, răspunsurile la petițiile primite se expediază exclusiv în limba română, fapt care ușurează și ordonează lucrul de secretariat și impune un minim respect.

Importanța cultivării limbii române în toate instituțiile din subordine este confirmată și prin unele „perle lingvistice” strecurate în corespondența purtată cu autoritățile responsabile din domeniu (în exemplul alăturat, un extras dintr-o informație de la Agenția „Moldsilva”).

45	Culitivor	KRG-3,6	0023
46	Lopata p/u omăt	-	0533
47	<u>Mulcirovateli</u>	-	0012
48	<u>Opriskivateli</u>	-	0627
49	Plug	LP1-01	0384
50	Plug	LP1-01	0385
51	Plug	PLN3-35C	0375
52	<u>Seialca</u>	COH-2	0064
53	Seialca	COH-2	0029
54	Seialca	SUPN-8	0063
55	<u>Stanok sverlilinii</u>	-	0020
56	Culitivor	-	0258
57	<u>Benzocolonca</u>	-	0220
58	Stație electrică	-	0188
59	Mașina de plantat	-	0244

Reformă instituțională

Am constatat la Ministerul Mediului o situație de irosire a unor sume enorme din bugetul public prin perpetuarea unui anacronism sovietic — existența în fiecare Inspecție Ecologică raională a funcției de șofer.

Majoritatea inspecțiilor teritoriale au doar 4—5 angajați, iar în unele inspecții raionale activau doar șeful inspecției și șoferul acestuia!

Fiecare șef sau inspector trebuie să poată conduce automobilul, motiv pentru care am dispus **lichidarea funcțiilor de șofer în Inspecțiile Ecologice și Serviciul Piscicol**, economisind astfel peste 1 milion de lei anual.

Chiar dacă această decizie, de optimizare a cheltuielilor prin reducerea de personal a fost una complicată, ea a fost motivată de imperativele realității zilei de astăzi și este în totală consonanță cu interesul statului și al cetățeanului.

Reformă instituțională

Pentru că tagma vânătorilor are deseori interese care vin în contradicție cu scopurile programatice ale angajaților Ministerului Mediului și ai instituțiilor subordonate, **am solicitat colaboratorilor noștri, în principal inspectorilor de mediu și angajaților Serviciului Piscicol, să se dezică de apartenența la Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova.**

Statutul de inspector pentru ecologie și statutul de vânător sunt incompatibile, căci prin interacțiune, pot genera situații de conflict și compromiterea deciziilor pe fonul intereselor personale.

Această recomandare de abandonare a îndeletnicirii de vânător este necesară deoarece inspectorul de mediu are obligația de a explica tuturor că vânătoarea: determină dispariția multor specii de animale, legitimează actele violente asupra animalelor, este o sursă de accidente frecvente, uneori soldate cu moartea oamenilor ș.a.

Ulterior, am reiterat această solicitare și către persoanele de conducere din Agenția „Moldsilva”, care nu participă nemijlocit la vânătoarea de selecție sau la reglementarea faunei din gestiune.

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
INSPECTORATUL ECOLOGIC DE STAT

MD 2005, mun.Chisinau, str. Coșmonauților, 9
tel. 022-22-69-41, 022-21-16-21, tel/fax 022-22-69-15
e-mail: iez@moldova.gov.md; www.ieseco.gov.md

40.08.2015 Nr. 1357
La Nr. _____ din _____

Subdiviziunilor
Inspectoratului Ecologic de Stat

Întru executarea indicației ministrului mediului, dlui Valeriu MUNTEANU, ce vizează asigurarea realizării practice a principiilor legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității, stipulate în art. 2 al Codului de conduită a funcționarului public, adoptat prin Legea nr. 25 din 22.02.2008, precum și întru neadmiterea unui eventual conflict de interese, astfel precum este definit în art. 2 din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008, solicit examinarea prezentei notificări și întreprinderea măsurilor stabilite în vederea executării acesteia.

Astfel, reieșind din competența funcțională a Inspectoratului Ecologic de Stat stabilită potrivit Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 77 din 30.01.2004, în perioada de vânătoare, colaboratorii Inspectoratului participă și asigură desfășurarea legală a activității de vânat, efectuarea măsurilor de menținere și conservare a biodiversității și de utilizare a faunei cinegetice iar, după caz, aplică măsuri coercitive în coraport cu încălcările depistate.

Din datele de care dispunem unii colaboratori ai Inspectoratului Ecologic de Stat sunt membri ai Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, având statut de vânător.

În aceste circumstanțe statutul de inspector de stat pentru ecologie și statutul de vânător, prin interacțiune, pot genera situații de conflict de interese și compromiterea deciziilor pe fonul intereselor personale.

În contextul celor expuse, solicit colaboratorilor Inspectoratului Ecologic de Stat întreprinderea, în termen de o lună, a măsurilor de rigoare în vederea înlăturării conflictului de interese, cu prezentarea în adresa Inspectoratului a actelor ce confirmă executarea prezentei notificări.

Șef al Inspectoratului Igor TALMAZAN

Interzicerea substanțelor dăunătoare

Până acum au existat un șir de deficiențe la executarea obligațiilor Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon, asumate la nivel internațional, și anume: nu a fost elaborat un mecanism exact de stabilire a cotelor anuale pentru importatorii de substanțe ce distrug stratul de ozon (SDO) și nu au fost stabilite criteriile pentru aprecierea necesității reale interne a statului, în baza cărora urmau a fi eliberate autorizațiile pentru importul SDO.

Pentru înlăturarea și neadmiterea pe viitor a acestor încălcări grosolane a legislației naționale și internaționale, am dispus **suspendarea autorizării oricărui import de substanțe ce distrug stratul de ozon**, care cad sub incidența Convenției de la Viena, până la elaborarea și implementarea mecanismelor susnumite.

De asemenea am propus interzicerea, din anul 2017, a importului de echipamente noi ce conțin sau funcționează pe bază de freon R-22, cum ar fi aparatele de condiționare a aerului, frigidere și altele asemenea.

Aceste măsuri sunt indispensabile pentru respectarea graficului suprimării eşalonate a consumului de SDO potrivit căruia, din anul 2016 până în 2020, Republica Moldova s-a obligat să reducă cu 35% consumul de SDO, ceea ce înseamnă un consum anual total de maxim 11.1 tone metrice de freon R-22 pentru satisfacerea necesităților noastre interne.

